

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Kohortno istraživanje

*SMRTNOST OSOBA KOJE SU LIJEČENE ZBOG UPORABE
PSIHOAKTIVNIH DROGA U RAZDOBLJU OD 2010. DO
2019. GODINE*

- Prikaza značajki ispitanika kohorte -

Marijan Erceg

Marija Bistrica, 2021. godine

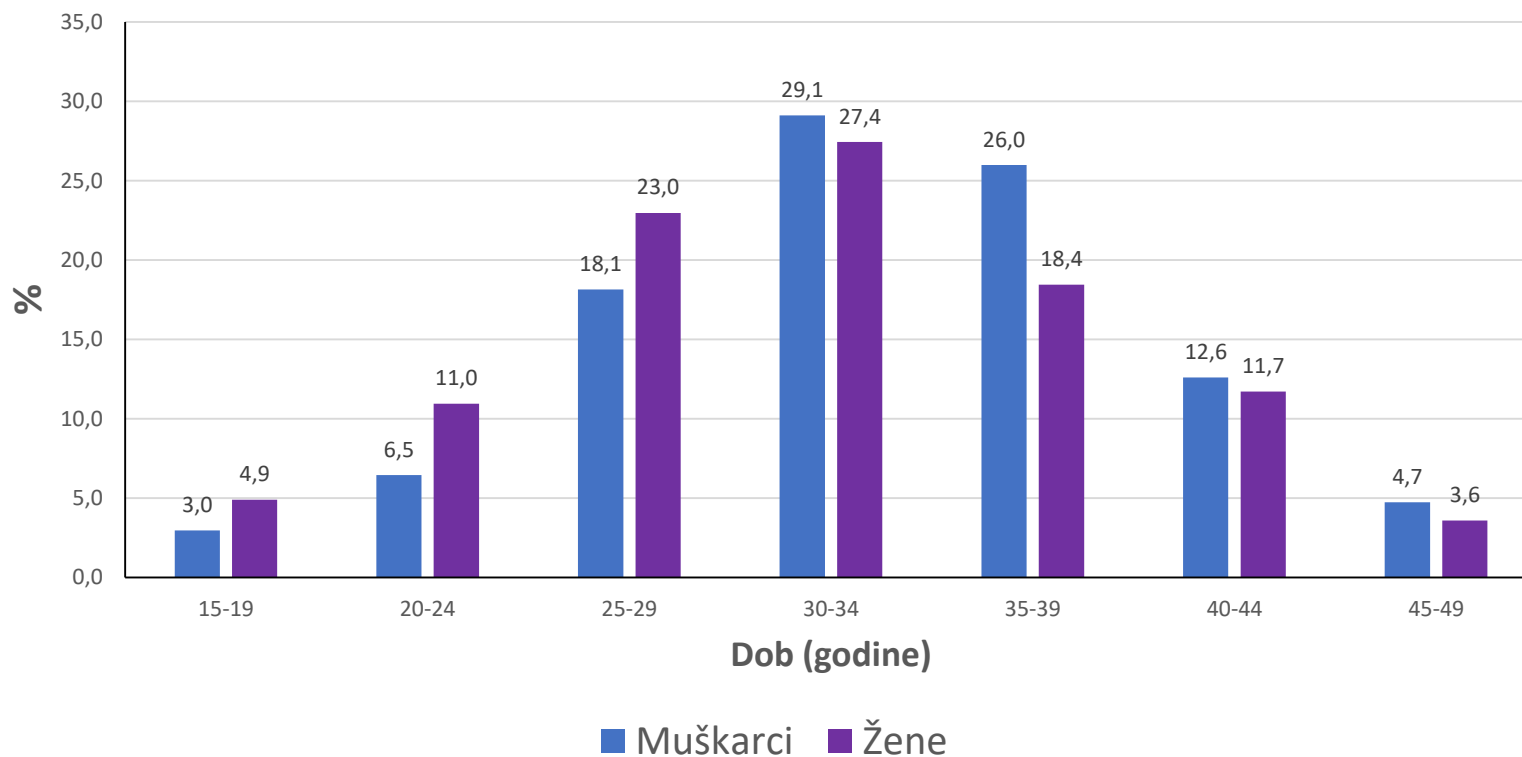

Ispitanici kohorte:

- U istraživanju je praćeno:
 - Ukupno 8.615
 - Muškaraca 7.026 (81,6%)
 - Žena 1.589 (18,4%)
- Prosječna dob kod ulaska u kohortu:
 - Ukupno (prosjeak=33,0 ; minimum=15; maximum= 49)
 - Muškarci (prosjeak=33,28; minimum=15; maximum= 49)
 - Žene (prosjeak=31,65; minimum=15; maximum= 49)

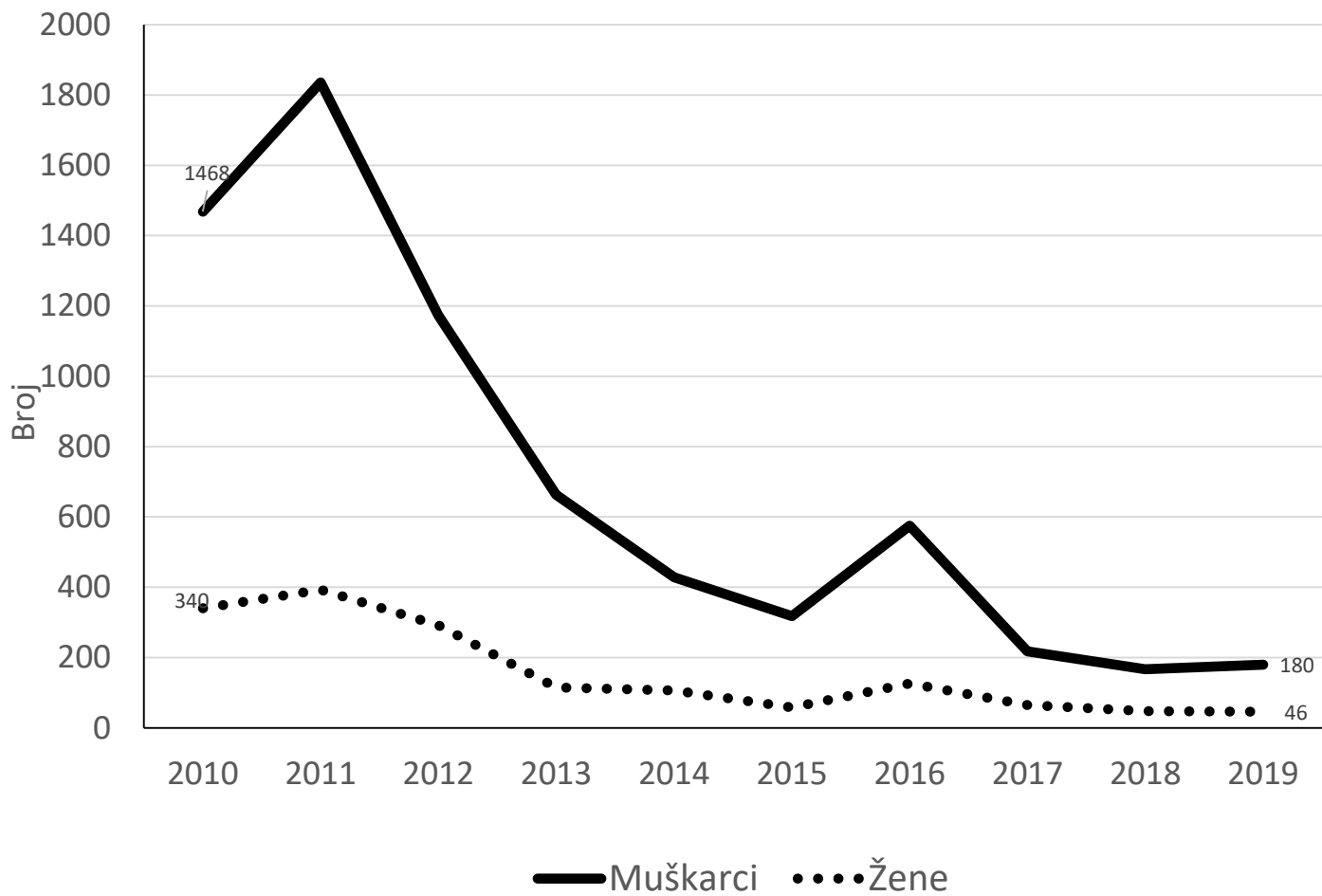

Raspodjela ispitanika kohorte prema dobi i spolu

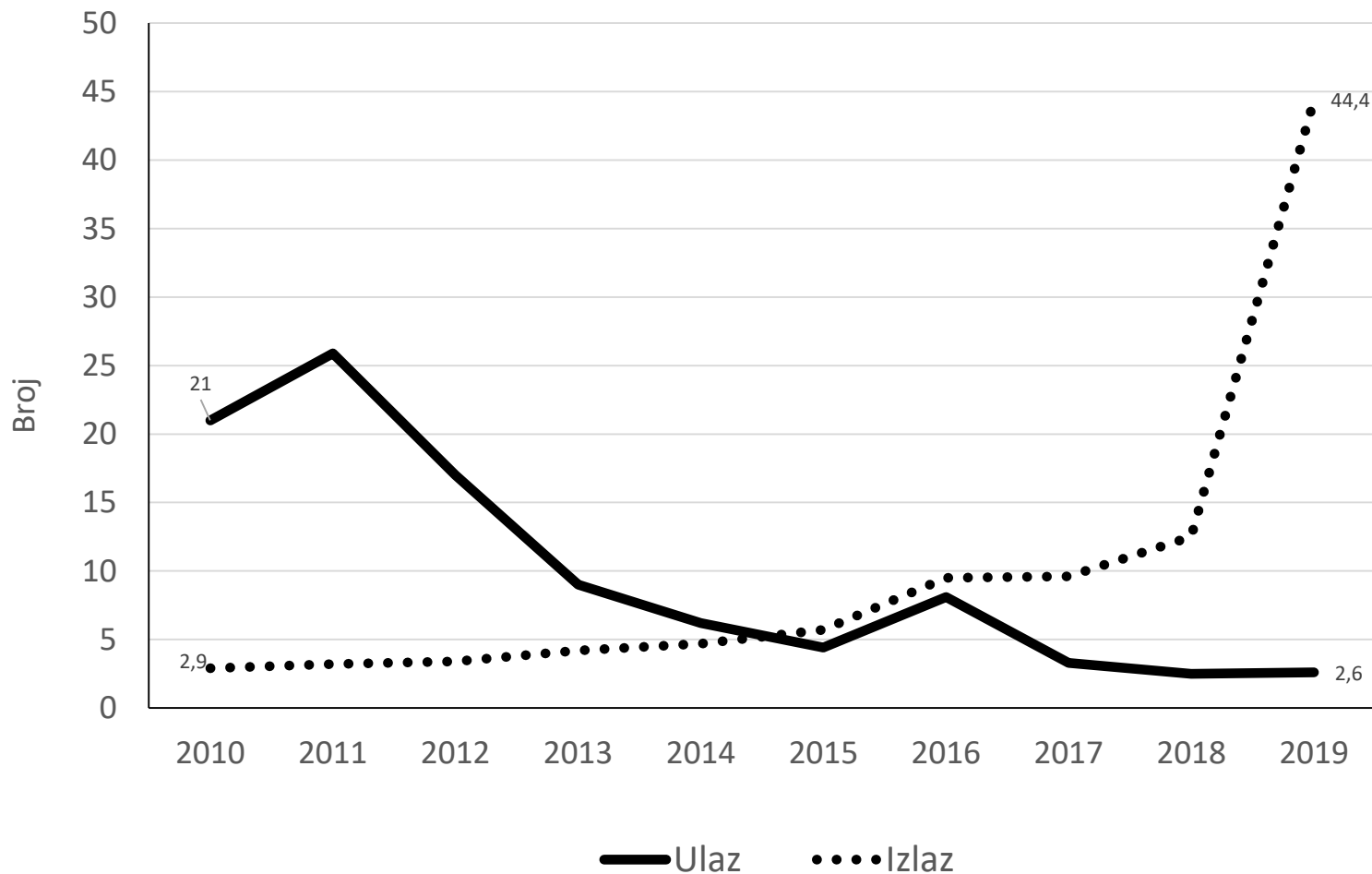

Prikaz ulaska ispitanika u kohortu prema kalendarskim godinama i spolu

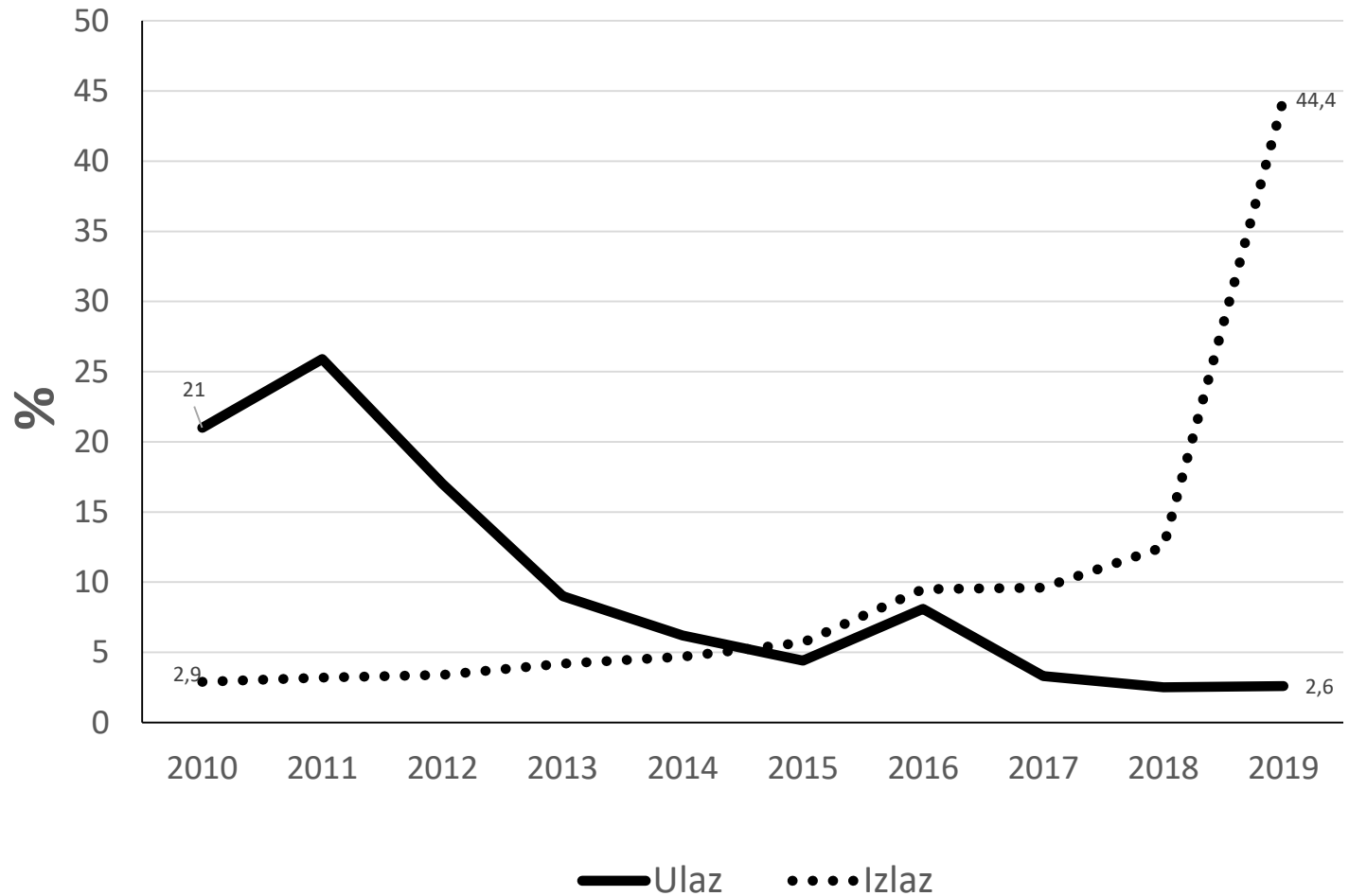

Prikaz izlaska ispitanika iz kohorte prema kalendarskim godinama i spolu

Prikaz udjela ispitanika koji su ulazili i izlazili

Raspodjela ispitanika kohorte prema regiji u kojoj se osoba liječi po spolu

Regija Hrvatske	Muškarci		Žene		Ukupno	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Sjeverna	680	83,03	139	16,97	819	100,00
Grad Zagreb	1.892	78,41	521	21,59	2.413	100,00
Panonska	946	84,77	170	15,23	1.116	100,00
Jadranska	3.508	82,21	759	17,79	4.267	100,00
Ukupno	7.026	81,56	1.589	18,44	8.615	100,00

$\chi^2 = 25,94$; broj stupnjeva slobode = 3; $P < 0,001$;

Značajke ispitanika kohorte prema spolu

	Spol	Medijan	Minimum	Maximum	
Dob prvog uzimanja bilo kojeg sredstva ovisnosti	Ukupno	15	7	40	Mann-Whitney U test z=4,34, P=0,004.
	Muški	15	7	40	
	Ženski	16	7	40	
Dob prvog uzimanja glavnog sredstva	Ukupno	19	7	49	Mann-Whitney U test z=5,11, P=0,119
	Muški	19	7	49	
	Ženski	18	9	49	
Dob postizanja ovisnosti o glavnom sredstvu	Ukupno	19	7	49	Mann-Whitney U test z=4,58, P=0,012
	Muški	19	7	49	
	Ženski	18	9	45	
Dob prvog intravenskog uzimanja sredstva ovisnosti	Ukupno	20	10	47	Mann-Whitney U test z=4,58, P<0,001
	Muški	20	10	47	
	Ženski	20	12	42	

	Spol	Medijan	Minimum	Maximum	
Dob početka liječenja	Ukupno	33	15	49	Mann-Whitney U test z=4,78, P<0,001
	Muški	33	15	49	
	Ženski	31	15	49	
Godine liječenja	Ukupno	4	1	10	Mann-Whitney U test z=5,39, P=0,034
	Muški	4	1	10	
	Ženski	4	1	10	
Raspon godina od početka do kraja liječenja	Ukupno	6	1	10	Mann-Whitney U test z=5,36, P=0,012
	Muški	6	1	10	
	Ženski	5	1	10	

Raspodjela varijable „kontinuitet liječenja“ po spolu

Kontinuitet liječenja	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno (%)
Ne	3206; (45,6)	669; (42,1)	3875; (45)
Da	3820; (54,4)	920; (57,9)	4740; (55)
Ukupno	7026; (100,0)	1589 (100,0)	8615(100,0)

$X^2= 6,52$; broj stupnjeva slobode= 1; $P=0,011$

Raspodjela varijable „S kim živi“ na početku liječenja po spolu

S kim živi – početak liječenja?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Partnerom i/ ili djetetom	1749 (25,4)	605 (39,2)	2354 (27,9)
Sam	1110 (16,1)	153 (9,9)	1263 (15)
S primarnom obitelji	3362 (48,8)	533 (34,5)	3895 (46,2)
S djetetom, prijateljima, drugo	662 (9,6)	252 (16,3)	914 (10,8)
Ukupno	6883 (100,0)	1543 (100,0)	8426 (100,0)

$\chi^2 = 226,49$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

■ Raspodjela varijable „S kim živi“ na kraju liječenja po spolu

S kim živi?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Partnerom i/ ili djetetom	1.954 (28,2)	675 (43,6)	2629 (31)
Sam	1.318 (19,0)	156 (10,1)	1.474 (17,4)
S primarnom obitelji	2.872 (41,5)	430 (27,8)	3302 (39)
S djetetom, prijateljima, drugo	783 (11,3)	288 (18,6)	1071 (12,6)
Ukupno	6.927 (100,0)	1.549 (100,0)	8.476 (100,0)

$X^2= 269,01$ broj stupnjeva slobode= 3 $P<0,001$

Suživota s drugim ovisnicima po spolu

Živi s drugim ovisnicima?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Ne	6243 (90,4)	1129 (73)	7372 (87,2)
Da	664 (9,6)	417 (27)	1081 (12,8)
Ukupno	6907 (100,0)	1546 (100,0)	8453 (100,0)

$\chi^2 = 341,33$ broj stupnjeva slobode = 1 $P < 0,001$

Uvjeti stanovanja na početku liječenja po spolu

Gdje živi?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Beskućnik	40 (0,6)	4 (0,3)	44 (0,5)
Stalna ili privremena adresa	6453 (96,4)	1494 (98,7)	7947 (96,8)
U instituciji	200 (3,0)	15 (1,0)	215 (2,6)
Ukupno	6693 (100,0)	1513 (100,0)	8206 (100,0)

$X^2 = 22,03$ broj stupnjeva slobode = 2 $P < 0,001$

Radni status na početku liječenja

Radni status na početku	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Zaposlen	3.056 (44,8)	633 (41,1)	3.689 (44,1)
Student ili učenik	232 (3,4)	112 (7,3)	344 (4,1)
Umirovljenik	375 (5,5)	22 (1,4)	397 (4,7)
Nezaposlen	3.161 (46,3)	772 (50,2)	3.933 (47)
Ukupno	6.824 (100,0)	1.539 (100,0)	8.363 (100,0)

$\chi^2 = 90,12$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

Radni status na kraju liječenja

Radni status na kraju	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Zaposlen	3.462 (49,9)	760 (48,7)	4.222 (49,6)
Student ili učenik	161 (2,3)	81 (5,2)	242 (2,8)
Umirovljenik	451 (6,5)	28 (1,8)	479 (5,6)
Nezaposlen	2.868 (41,3)	693 (44,4)	3561 (41,9)
Ukupno	6.942 (100,0)	1.562 (100,0)	8.504 (100,0)

$\chi^2 = 90,12$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

Najviše ostvarena razina obrazovanja prema spolu

Obrazovanje	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno
Osnovna škola ili niže	1.635 (23,3)	285 (17,9)	1.920 (22,3)
Srednja stručna sprema	4.994 (71,2)	1.115 (70,2)	6.109 (71,0)
Visoka stručna sprema i više	299 (4,3)	156 (9,8)	455 (5,3)
Drugo i nepoznato	89 (1,3)	32 (2,0)	121 (1,4)
Ukupno	7.017 (100,0)	1.588 (100,0)	8.605 (100,0)

$\chi^2 = 97,71$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

■ Bračni status na početku istraživanja po spolu

Bračni status na početku	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Brak i izvanbračna zajednica	2.148 (31,0)	655 (42,4)	2.803 (33,1)
Rastavljen	583 (8,4)	187 (12,1)	770 (9,1)
Udovac	42 (0,6)	42 (2,7)	84 (1,0)
Neoženjen	4.149 (59,9)	662 (42,8)	4.811 (56,8)
Ukupno	6.922 (100,0)	1.546 (100,0)	8.468 (100,0)

$\chi^2 = 189,72$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

Bračni status na kraju istraživanja po spolu

Bračni status na kraju	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno
Brak i izvanbračna zajednica	2.209 (31,8)	662 (42,5)	2871 (33,7)
Rastavljen	814 (11,7)	244 (15,7)	1.058 (12,4)
Udovac	36 (0,5)	52 (3,3)	88 (1,0)
Neoženjen	3.894 (56,0)	600 (38,5)	4494 (52,8)
Ukupno	6.953 (100,0)	1.558 (100,0)	8.511 (100,0)

$\chi^2 = 231,01$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

Tko je uputio na liječenje prema spolu

Tko je uputio na liječenje?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Osobno	4.510 (64,3)	1.007 (63,4)	5.517 (64,1)
Obitelj ili prijatelji	451 (6,4)	144 (9,1)	595 (6,9)
Liječnik, socijalna skrb ili druge službe	1.615 (23,0)	393 (24,7)	2.008 (23,3)
Sud, ODO, policija	4.39 (6,3)	44 (2,8)	483 (5,6)
Ukupno	7.015 (100,0)	1.588 (100,0)	8.603 (100,0)

$\chi^2 = 42,89$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$.

Prvo glavno sredstvo ovisnosti

Glavno sredstvo ovisnosti na početku	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Heroin	6.438 (91,6)	1.382 (87,0)	7.820 (90,8)
Buprenofin	313 (4,5)	84 (5,3)	397 (4,6)
Metadon	187 (2,7)	80 (5,0)	267 (3,1)
Tramadol	41 (0,6)	27 (1,7)	68 (0,8)
Ostali opijati	46 (0,7)	16 (1,0)	62 (0,7)
Fentanyl	1 (< 0,1)	-	1 (<0,1)
Ukupno	7.026 (100,0)	1.589 (100,0)	8.615 (100,0)

$\chi^2 = 51,48$ broj stupnjeva slobode = 5 $P < 0,001$

Glavno sredstvo ovisnosti kod zadnjeg upisa u registar

Glavno sredstvo ovisnosti	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Heroin	6.070 (89,6)	1.318 (86,0)	7.388 (88,9)
Buprenofin	396 (5,8)	86 (5,6)	482 (5,8)
Metadon	233 (3,4)	90 (5,9)	323 (3,9)
Tramadol	36 (0,5)	23 (1,5)	59 (0,7)
Ostali opijati	41 (0,6)	15 (1,0)	56 (0,7)
Fentanyl	2 (< 0,1)	0	2 (<0,1)
Ukupno	6.778 (100,0)	1.532 (100,0)	8.310 (100,0)

$\chi^2 = 40,56$ broj stupnjeva slobode = 5 $P < 0,001$

Način uzimanja glavnog sredstva zadnje upisan u registar

Način uzimanja glavnog sredstva	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Intravenski	4.240 (61,8)	889 (58,0)	5.129 (61,1)
Ušmrkavanje	1.433 (20,9)	348 (22,7)	1.781 (21,2)
Jede/ pije	612 (8,9)	195 (12,7)	807 (9,6)
Pušenje	577 (8,4)	101 (6,6)	678 (8,1)
Ukupno	6.862 (100,0)	1.533 (100,0)	8.395 (100,0)

$\chi^2 = 28,88$ broj stupnjeva slobode = 3 $P < 0,001$

■ Frekvencija uzimanja glavnog sredstva na kraju prema spolu

Frekvencija uzimanja glavnog sredstva na kraju	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Nije uzimao	4.987 (77,7)	1.145 (78,3)	6.132 (77,8)
Svakodnevno	684 (10,7)	163 (11,1)	847 (10,8)
Dva do šest dana u tjednu	214 (3,3)	40 (2,7)	254 (3,2)
Jednom tjedno	76 (1,2)	15 (1,0)	91 (1,2)
Jedan do tri puta mjesečno	187 (2,9)	42 (2,9)	229 (2,9)
Neredovito	268 (4,29)	58 (4,0)	326 (4,1)
Ukupno	6.416 (100,0)	1.463 (100,0)	7.879 (100,0)

$\chi^2 = 2,03$ broj stupnjeva slobode = 5 $P = 0,844$

Rizično ponašanje – korištenje zajedničkog pribora prema spolu

Je li u zadnjih mjesec dana koristio zajednički pribor?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Nije primjenjivo	2590 (38,6)	616 (41,1)	3206 (39,1)
Ne	3760 (56,1)	827 (55,2)	4587 (55,9)
Da	353 (5,3)	55 (3,7)	408 (5,0)
Ukupno	6703 (100,0)	1498 (100,0)	8201 (100,0)

$\chi^2 = 8,36$ broj stupnjeva slobode = 2 P = 0,015

Iskustvo predoziranja prema spolu

Je li se ikad predozirao?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Ne	4574 (67,8)	1062 (71,6)	5636 (68,5)
Da	2169 (32,2)	422 (28,4)	2591 (31,5)
Ukupno	6743 (100,0)	1484 (100,0)	8227 (100,0)

$X^2= 8,36$ broj stupnjeva slobode= 2 P=0,015

HIV status prema spolu

Je li HIV pozitivan?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Nije testiran	963 (14,4)	187 (12,5)	1150 (14,0)
Pozitivan	28 (0,4)	7 (0,5)	35 (0,4)
Test negativan	5702 (85,2)	1303 (87,0)	7005 (85,5)
Ukupno	6693 (100,0)	1497 (100,0)	8190 (100,0)

$\chi^2 = 3,69$ broj stupnjeva slobode = 2 $P = 0,158$

Hepatitis B status prema spolu

Je li Hepatitis B pozitivan?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno n (%)
Nije testiran	1262 (19,0)	256 (17,3)	1518 (18,7)
Pozitivan	265 (4,0)	48 (3,2)	313 (3,9)
Test negativan	5118 (77,0)	1178 (79,5)	6296 (77,5)
Ukupno	6645 (100,0)	1482 (100,0)	8127 (100,0)

$X^2 = 4,63$ broj stupnjeva slobode=23 $P=0,099$

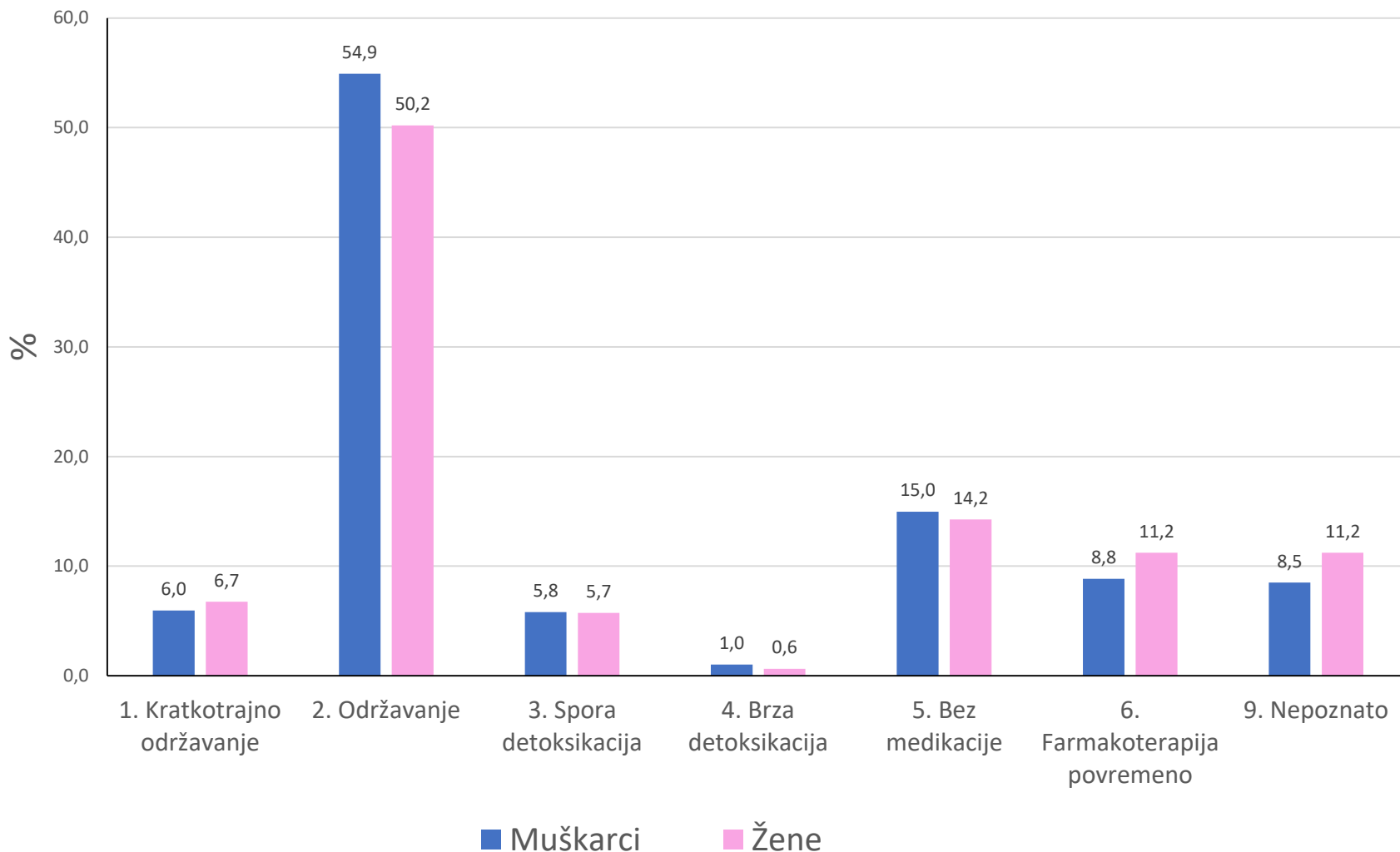
Hepatitis C status

Je li Hepatitis C pozitivan?	Muškarci n (%)	Žene n (%)	Ukupno
Nije testiran,	1291 (19,4)	272 (18,2)	1563 (19,1)
Pozitivan,	1918 (28,8)	450 (30,0)	2368 (29,0)
Test negativan	3460 (51,9)	776 (51,8)	4236 (51,9)
Ukupno	6669 (100,0)	1498 (100,0)	8167 (100,0)

$\chi^2 = 1,61$ broj stupnjeva slobode = 2 $P = 0,446$

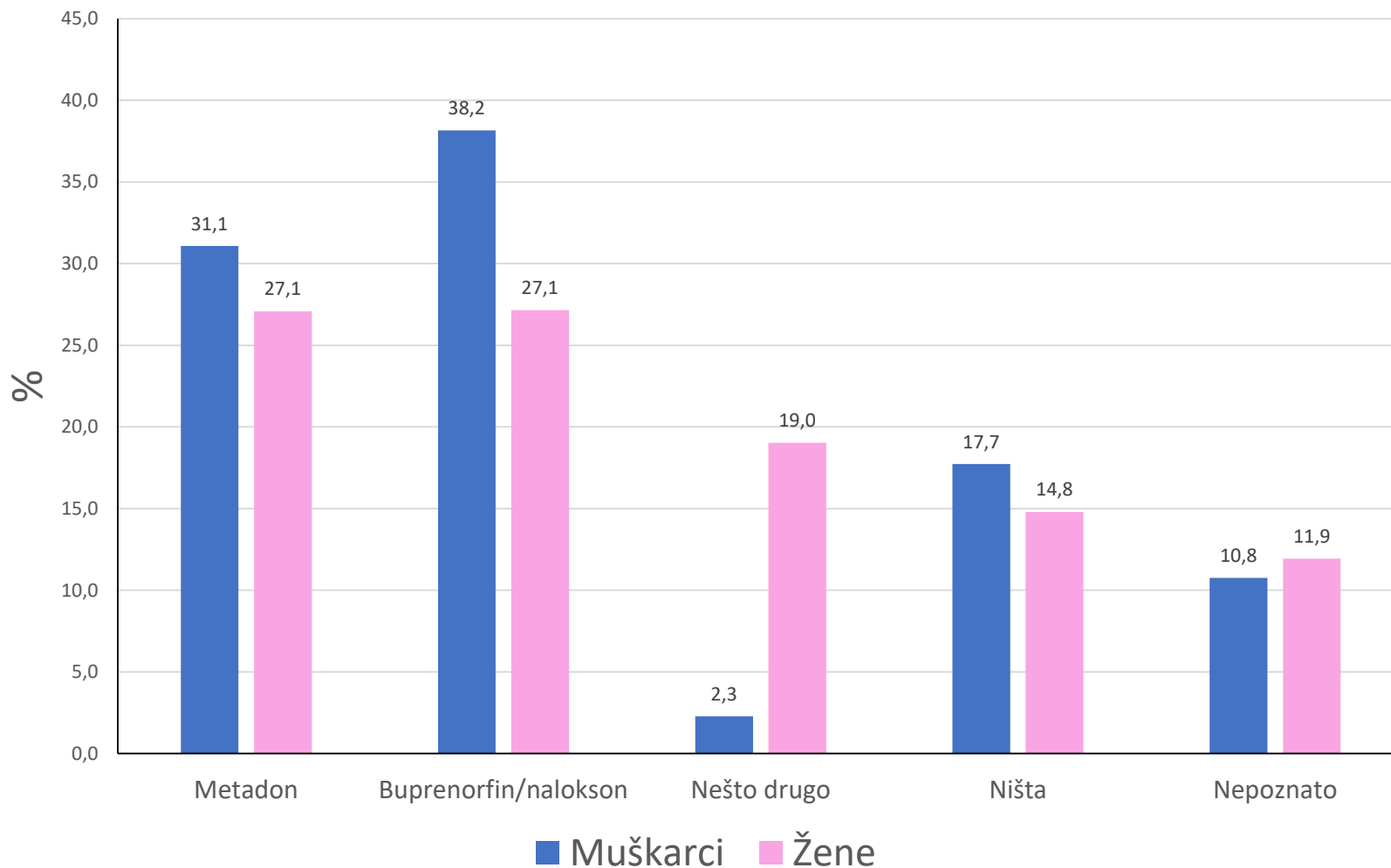

Zadnje zabilježeni oblik farmakoterapije

Zadnje zabilježena farmakoterapija prema sredstvu i spolu

Zadnje zabilježena procjena rezultata liječenja

